

2013
**HIGHER SCHOOL CERTIFICATE
EXAMINATION**

Classical Hebrew Extension

General Instructions

- Reading time – 10 minutes
- Working time – 1 hour and 50 minutes
- Write using black or blue pen
Black pen is preferred
- Your attention is drawn to the fact that the Divine Name is spelt in full in Biblical texts contained in this examination paper. If this is a matter of conscience for you, you should not discard the paper

Total marks – 50

Section I Pages 2–6

30 marks

This section has two parts, Part A and Part B

- Allow about 1 hour and 5 minutes for this section

Part A – 20 marks

- Attempt Questions 1–2

Part B – 10 marks

- Attempt Question 3

Section II Pages 7–9

20 marks

- Attempt Questions 4–6
- Allow about 45 minutes for this section

Section I — Prescribed Text

30 marks

Allow about 1 hour and 5 minutes for this section

Part A – 20 marks

Attempt Questions 1–2

Answer each question in a SEPARATE writing booklet. Extra writing booklets are available.

Use the extracts and your knowledge of the texts and prescribed commentaries in your answers.

Question 1 (10 marks)

(a) Read the extract, then answer in ENGLISH the questions that follow.

Ezekiel 26:1–6

וַיְהִי בַעֲשֵׂתִי-עֲשָׂרָה שָׁנָה בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ הָיָה דְּבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר:	1
בֶּן-אָדָם יַעַן אֲשֶׁר־אָמַרְתָּ צָר עַל־יְרוּשָׁלַם הָאֵחַ נִשְׁבָּרָה דִּלְתוֹת	2
הָעַמִּים נִסְבָּה אֵלַי אִמְלָאָה הַחֲרָבָה:	
לָכֵן כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי עֹלֶיךָ צָר וְהֵעֲלִיתִי עֲלֶיךָ גּוֹיִם רַבִּים	3
כַּהֲעֲלוֹת הַיָּם לְגִלְיָו:	
וְשִׁחֲתוּ חֲמוֹת צָר וְהִרְסוּ מִגְדְּלֶיהָ וְסִחֲתִי עִפְרָה מִמֶּנָּה וְנִתְּתִי אוֹתָהּ	4
לְצִחִיחַ סִלְעַ:	
מִשְׁטַח חֲרָמִים תִּהְיֶה בְּתוֹךְ הַיָּם כִּי אֲנִי דִּבַּרְתִּי נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִה	5
וְהִיתָה לְבֹז לְגוֹיִם:	
וּבְנוֹתֶיהָ אֲשֶׁר בְּשָׂדֶה בַּחֲרֹב תִּתְּרַגְּנָה וַיִּדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה:	6

(i) Explain צָר עֲלֶיךָ (verse 3). In your answer, refer to the extract and commentary.	1
(ii) Describe the effect of the repetition and alliteration in verse 3.	3

Question 1 continues on page 3

Question 1 (continued)

- (b) Read the extract, then answer in ENGLISH the question that follows.

Ezekiel 27:26–32

- 26 בַּמִּים רַבִּים הֵבִיאוּךָ הַשָּׁטִים אֶתְךָ רֵיחַ הַקָּדִים שָׁבַרְךָ בְּלֵב יָמִים:
27 הוֹנֵךְ וְעִזְבוֹנֶיךָ מֵעֶרְבֶךָ מִלְחֶיךָ וְחִבְלֶיךָ מִחֲזִיקֶיךָ בְּדָקְךָ וְעֶרְבֵי
מֵעֶרְבֶךָ וְכָל-אֲנָשִׁי מִלְחָמָתְךָ אֲשֶׁר-בָּךְ וּבְכָל-קַהֲלֶךָ אֲשֶׁר בְּתוֹכְךָ
יָפְלוּ בְּלֵב יָמִים בְּיוֹם מַפְלֶתְךָ:
28 לְקוֹל זַעֲקַת חִבְלֶיךָ יִרְעָשׁוּ מִגְרָשׁוֹת:
29 וַיִּרְדּוּ מֵאֲנִיּוֹתֵיהֶם כָּל הַפָּשִׁי מְשׁוֹט מִלְחִים כָּל חִבְלֵי הַיָּם
אֶל-הָאָרֶץ יַעֲמֻדוּ:
30 וְהַשְׁמִיעוּ עֲלֶיךָ בְּקוֹלָם וַיִּזְעֲקוּ מִרָח וַיַּעֲלֻ עֹפֶר עַל-רִאשֵׁיהֶם
בְּאָפֶר יִתְפַּלְשׁוּ:
31 וְהִקְרִיחוּ אֶלֶיךָ קַרְחָה וְחִגְרוּ שִׁקִּים וּבָכוּ אֵלֶיךָ בְּמֶרְנָפֶשׁ
מִסִּפֶּד מָר:
32 וַנִּשְׁאֹל אֶלֶיךָ בְּנֵיהֶם קִינָה וְקוֹנָנוּ לָיִךְ מִי כָצוֹר כְּדָמָה בְּתוֹךְ הַיָּם:

How does Ezekiel use language and literary features to describe the dire effects of his prophecy against Tyre? **4**

- (c) Read the extract, then answer in ENGLISH the question that follows.

Ezekiel 28:1–5

- 1 וַיְהִי דְבַר-יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר:
2 בֶּן-אָדָם אֲמַר לְנֶגִיד זָר כֹּה-אָמַר ׀ אֲדֹנָי יְהוִה יַעַן גָּבַהּ לִבְךָ
וְהָאָמַר אֵל אֲנִי מוֹשֵׁב אֱלֹהִים יִשְׁבְּתִי בְּלֵב יָמִים וְאַתָּה אָדָם וְלֹא-אֵל
וַתֵּתֵן לִבְךָ כָּל־אֱלֹהִים:
3 הִנֵּה חָכָם אַתָּה מִדְּנָאֵל [מִדְּנִיאֵל] כָּל-סֻתּוֹם לֹא עֲמָמוֹד:
4 בְּחִכְמָתְךָ וּבִתְבוּנָתְךָ עָשִׂיתָ לְחִלּוֹל וַתַּעַשׂ זָהָב וְכֶסֶף בְּאוֹצְרוֹתֶיךָ:
5 בָּרָב חִכְמָתְךָ בִּרְכֻלָּתְךָ הִרְבִּיתָ חִלּוֹל וַיִּגְבַּהּ לִבְבְּךָ בְּחִלּוֹל:

Why is the נֶגִיד זָר (verse 2) compared to דְּנִיאֵל/דְּנָאֵל (verse 3)? **2**

End of Question 1

Question 2 (10 marks) Use a SEPARATE writing booklet.

Read the extract, then answer in ENGLISH the questions that follow.

Succah 22b–23b

ג משנה העושה סוכתו בראש העגלה או בראש הספינה – כשרה, ועולין לה ביום טוב. בראש האילן או על גבי גמל – כשרה, ואין עולין לה ביום טוב. שתיים באילן ואחת בידי אדם, או שתיים בידי אדם ואחת באילן – כשרה, ואין עולין לה ביום טוב. שלש בידי אדם ואחת באילן – כשרה, ועולין לה ביום טוב. זה הכלל: כל שינטל האילן ויכולה לעמוד בפני עצמה – כשרה, ועולין לה ביום טוב.

א גמרא מני מתניתין – רבי עקיבא היא. דתניא: «העושה סוכתו בראש הספינה, רבן גמליאל פוסל ורבי עקיבא מכשיר. במעשה ברבן גמליאל ורבי עקיבא שהיו באין בספינה, עמד רבי עקיבא ועשה סוכה בראש הספינה. למחר נשבה רוח ועקרתה. אמר לו רבן גמליאל: עקיבא, היכן סוכתך? אמר אבני: דכולי עלמא, היכא דאינה יכולה לעמוד ברוח מצויה דיבשה – לא כלום היא, יכולה לעמוד בשאינה מצויה דיבשה – כולי עלמא לא פליגי דכשרה. כי פליגי – בדיכולה לעמוד ברוח מצויה דיבשה, ואינה יכולה לעמוד ברוח שאינה מצויה דיבשה. רבן גמליאל סבר: סוכה דירת קבע בעינן, וכינו דאינה יכולה לעמוד ברוח מצויה דין – לא כלום היא. רבי עקיבא סבר: סוכה דירת עראי בעינן, וכינו דכולה לעמוד ברוח מצויה דיבשה – כשרה.

ב «או על גבי גמל כו» מתניתין מני – רבי מאיר היא. דתניא: העושה סוכתו על גבי בהמה, רבי מאיר מכשיר ורבי יהודה פוסל. מאי טעמא דרבי יהודה – אמר קרא «חג הסוכות תעשה לה שבועת ימים» – סוכה הראויה לשבועה – שמה סוכה, סוכה שאינה ראויה לשבועה – לא שמה סוכה. – ורבי מאיר: הא נמי מדאורייתא מחזא חזא, ורבנן הוא דגזרו בה. ועשאה לבהמה דופן לסוכה. רבי מאיר פוסל ורבי יהודה מכשיר. שהיה רבי מאיר אומר: כל דבר שיש בו רוח חיים אין עושין אותו לא דופן לסוכה, ולא לחי למבוי, ולא פסין לביראות, ולא גולל לקבר.

Question 2 continues on page 5

Question 2 (continued)

משום רבי יוסי הגלילי אמרו: אף אין כותבין עליו גיטי נשים. מאי טעמא דרבי מאיר? אבוי אמר: שמא תמות. רבי זירא אמר: שמא תברח. בפיל קשור – כולי עלמא לא פליגי, דאי נמי מיית – יש בנבלתו עשרה. כי פליגי – בפיל שאינו קשור. למאן דאמר שמא תמות – לא חישינו, למאן דאמר גזרה שמא תברח – חישינו. למאן דאמר גזרה שמא תמות נחוש שמא תברח! – אלא, בפיל שאינו קשור – כולי עלמא לא פליגי. כי פליגי – בבהמה קשורה; למאן דאמר גזרה שמא תמות – חישינו, למאן דאמר גזרה שמא תברח – לא חישינו, ולמאן דאמר גזרה שמא תברח נחוש שמא תמות? – מיתה לא שכיחא. – והאיפא רוחא דביני ביני! – דעביד ליה בהוצא ודפנא. – ודלמא רבקה! – דמתיחה באשלי מלעיל. – ולמאן דאמר גזרה שמא תמות נמי, הא מתיחה באשלי מלעיל! – זמניו דמוקים בפחות משלשה סמוד לסכך, וכיון דמיתא – בנפוצא, ולא אדעתיה.

- (a) What is the basis of the dispute between Rabbi Akiva and Rabban Gamliel regarding building a *succah* on a ship? 2
- (b) Compare and contrast Rabbi Meir's and Rabbi Yehudah's interpretations of חג הסוכות תעשה לך שבעת ימים. 2
- (c) Other than לִסְכָּךְ, identify the other cases where בו רוח חיים may not be used. 2
- (d) מאי טעמא דרבי מאיר? אבוי אמר: שמא תמות. רבי זירא אמר: שמא תברח. 4

How would these two approaches yield different outcomes in the case of an elephant being used in the construction of a *succah*?

End of Question 2

Section I (continued)

Part B – 10 marks

Attempt Question 3

Answer the question in a SEPARATE writing booklet. Extra writing booklets are available.

In your answer you will be assessed on how well you:

- demonstrate knowledge and understanding of the prescribed text(s) relevant to the question
- communicate ideas and information using relevant examples
- present a logical and cohesive response

Question 3 (10 marks) Use a SEPARATE writing booklet.

Read the extracts, then answer in ENGLISH the question that follows.

Ezekiel 26:7–8

- 7 כִּי כֹה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה הִנְנִי מֵבִיא אֶל-צָר נְבוּכַדְרֶאצַּר מֶלֶךְ-בָּבֶל
מִצָּפוֹן מֶלֶךְ מְלָכִים בָּסוּס וּבִרְכָב וּבַפָּרָשִׁים וְקָהָל וְעַם-רָב:
8 בְּנוֹתָיוֹ בַּשָּׂדֶה בַּחֲרָב יִהְיֶה וְנָתַן עָלָיוֹ דִּיָּק וְשָׁפַךְ עָלָיוֹ סִלְלָה
וַתְּקִים עָלָיוֹ צָנָה:

Ezekiel 26:15–16

- 15 כֹּה אָמַר אֲדֹנָי יְהוִה לְצוּר הַלֵּא | מִקְוֵה מַפְלֵתָךְ בְּאֵיֶן חָלָל בַּחֲרָב
הָרֹג בְּתוֹכָךְ יִרְעֲשׂוּ הָאֲיִים:
16 וַיִּרְדּוּ מֵעַל כְּסֹאוֹתָם כָּל נְשֵׂאֵי הָיָם וַהֲסִירוּ אֶת-מַעֲלִיָּהֶם וְאֶת-בִּגְדֵי
רִקְמָתָם יַפְשְׁטוּ חֲרָדוֹת | וַיִּלְבְּשׁוּ עַל-הָאָרֶץ יִשְׁבוּ וַחֲרָדוּ לַרְגָעִים
וְשָׁמְמוּ עָלָיוֹ:

Ezekiel 27:35–36

- 35 כָּל יֹשְׁבֵי הָאֲיִים שָׁמְמוּ עָלָיוֹ וּמִלְכֵיהֶם שָׁעֲרוּ שֶׁעַר רָעְמוֹ פָּנִים:
36 סֹחָרִים בְּעַמִּים שָׁרְקוּ עָלָיוֹ בַּלְהוֹת הָיִית וְאֵינָךְ עַד-עוֹלָם:

What historical events and religious beliefs inspired Ezekiel to compose his prophecies? Make reference to the extracts provided and the text as a whole. **10**

Section II — Non-prescribed Text

20 marks

Attempt Questions 4–6

Allow about 45 minutes for this section

Answer each question in a SEPARATE writing booklet. Extra writing booklets are available.

Question 4 (6 marks) Use a SEPARATE writing booklet.

Read the extract, then answer in ENGLISH the questions that follow.

Psalms 34:10–15

- 10 יִרְאוּ אֶת־יְהוָה קִדְּשׁוּ כִּי־אֵין מַחְסֹר לִירְאָיו:
11 כַּפִּירִים רָשׁוּ וְרַעֲבֹו וְדִרְשׁוּ יְהוָה לֹא־יִחְסְרוּ כָּל־טוֹב:
12 לְכוֹבָנִים שָׁמְעוּ־לִי יִרְאֵת יְהוָה אֲלִמְדָּכֶם:
13 מִי־הָאִישׁ הַחֲפִיץ חַיִּים אֲהַב יָמִים לְרֵאוֹת טוֹב:
14 נָצַר לְשׁוֹנָךְ מִרָע וּשְׁפָתֶיךָ מִדִּבֶּר מִרְמָה:
15 סוּר מִרָע וַעֲשֵׂה־טוֹב בִּקְשׁ שָׁלוֹם וְרִדְּפוּהוּ:

Glossary:

כפיר	<i>young lion</i>
ריש	<i>to be impoverished</i>
נצר	<i>to guard</i>
לשון	<i>tongue</i>

- (a) What is the defining feature of the דִרְשׁוּ יְהוָה (verse 11)? 1
- (b) (i) Account for the presence of the *dagesh* in מִדִּבֶּר (verse 14). 1
- (ii) Account for the absence of the *dagesh* in לְכוֹבָנִים (verse 12). 1
- (c) After inviting the reader, שָׁמְעוּ־לִי יִרְאֵת יְהוָה אֲלִמְדָּכֶם (verse 12), what advice is offered to the reader in verses 13–15? 3

Question 5 (7 marks) Use a SEPARATE writing booklet.

Read the extract, then answer in ENGLISH the questions that follow.

Psalms 104:1–6

בָּרַכְי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה יְהוָה אֱלֹהֵי גִדְלַת מְאֹד הוֹד וְהָדָר לִבְשֹׁתָיִךְ:	1
עָטָה־אֹזֶר כְּשִׁלְמָה נוֹטָה שָׁמַיִם כִּירִיעָה:	2
הִמְקִרָה בַּמַּיִם עַל־יֹתֵיוֹ הַשָּׁם־עָבִים רְכִיבֹ הַמַּהֲלִיךְ עַל־כְּנָפֵי־רוּחַ:	3
עָשָׂה מִלְאָכָיו רוּחוֹת מְשִׁרְתָּיו אֵשׁ לִהָט:	4
יָסַד־אֶרֶץ עַל־מְכוּנֶיהָ בַּל־תִּמּוֹט עוֹלָם וָעֶד:	5
תַּחֲוֹם כָּל־בוֹשׁ כִּסִּיתוֹ עַל־הָרִים יַעֲמְדוּ־מַיִם:	6

Glossary:

הוֹד	<i>glory</i>
עָטָה	<i>to cover oneself</i>
שִׁלְמָה	<i>garment</i>
כִּירִיעָה	<i>curtain</i>
הִמְקִרָה	<i>to lay beams</i>
מְשִׁרְתָּ	<i>to serve</i>
לִהָט	<i>to burn</i>
יָסַד	<i>to establish</i>
מַיִם	<i>to totter/move</i>

- (a) Providing examples, name THREE literary features used by the author in verses 1 and 2. **3**
- (b) Identify and explain the use of the present participles in verses 2–4. **2**
- (c) Psalm 104 is described as a ‘creation psalm’. Provide examples from verses 5 and 6 that support this description. **2**

Question 6 (7 marks) Use a SEPARATE writing booklet.

Read the extract, then answer in ENGLISH the questions that follow.

Psalms 94:1–9

אֵל־נִקְמֹת יְהוָה אֵל נִקְמֹת הוֹפִיעַ:	1
הַנֶּשֶׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ הַשֶּׁב גָּמוּל עַל־גֹּאֲוִים:	2
עַד־מָתִי רָשָׁעִים יִהְיֶה עַד־מָתִי רָשָׁעִים יִעֲלֹזוּ:	3
יִבְעִי יִדְבְּרוּ עֲתָק יִתְאַמְרוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אֲזָן:	4
עַמָּךְ יְהוָה יִדְכָּא וְנִחַלְתָּךְ יַעֲנִי:	5
אֶלְמָנָה וְגֵר יִהְיֶה וַיְתוּמִים יִרְצָחוּ:	6
וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה־יְיָ וְלֹא־יִבִּין אֱלֹהֵי יַעֲקֹב:	7
בֵּינוּ בַּעֲרִים בָּעֵם וְכֹסִילִים מָתִי תִשְׁכִּילוּ:	8
הַנֶּשֶׂע אֲזָן הָלֹא יִשְׁמַע אִם־יֵצֵר עֵין הָלֹא יִבִּיט:	9

Glossary:

גמל	to requite/reward
עלז	to rejoice
נבע	to gush
עתק	arrogantly
דכא	to crush
אלמנה	widow
יתום	orphan
בער	to be bad
כסיל	fool
יצר	to form

(a)	Parse יִבִּיט (verse 9) giving root, <i>binyan</i> and tense/aspect.	1
(b)	Analyse the concerns of the psalmist in the extract.	6

End of paper

BLANK PAGE

BLANK PAGE

BLANK PAGE